

ANKIETA

Budowa BDOT z punktu widzenia wykonawców

Ankieta jest **wielokrotnego wyboru**, proszę postawić krzyżyk przy wszystkich podpunktach z kratką, z którymi się zgadzasz, w każdym temacie ankiety możesz wpisać własny komentarz.

1. Czy projekty BDOT są kluczowe w Twojej firmie?

- a. tak 6/17
- b. umiarkowanie 10/17
- c. nie 1/17

Komentarz:

- Dużym minusem jest brak zaliczek na wykonanie opracowań oraz w wielu przypadkach brak etapowania płatności.

- Dla większych firm geodezyjnych prowadzących w ramach swej działalności sektor kartograficzny, realizacje dużych projektów takich jak BDOT czy VML2 to priorytetowa działalność. Tylko przy dużych projektach, firma może amortyzować drogie zakupy licencji oprogramowania, technologii czy wyszkolenia specjalistów.

2. Jak postrzegasz pracę przy BDOT?

- a. trudna i żmudna praca 9/17
- b. trudna praca ale dająca dużo satysfakcji, pozwalająca na rozwój, ... 9/17
- c. wymaga specjalistów 15/17
- d. ciekawa i przyjemna praca 2/17
- e. wymaga dużych nakładów finansowych 8/17
- f. rutyna mało interesująca
- g. mało opłacalna 1/17

Komentarz: przede wszystkim jest to praca, na którą zawsze brakuje czasu, aby wykonać ją w sposób dający pełnię satysfakcji. Dodatkowo, jest to asortyment robót, który od czasu, kiedy zaprzestano pozyskiwania danych pełnymi arkuszami, jest bardzo źle budżetowany.

3. Oszacuj w jakim terminie od podpisania umowy są dostępne materiały źródłowe przekazywane przez CODGiK:

Przedział odpowiedzi wahał się między tygodniem a miesiącem, średni czas oczekiwania wyniósł 17,2 dni. Przy dużych projektach (więcej zamówień w CODGK) terminy się wydłużają.

4. Czy miałeś problemy z uzyskaniem informacji od różnych właścicieli i zarządców danych potrzebnych do realizacji prac (np. podgik, gminy, zarządcy dróg, kolei, energetyka...)?

- a. nie, zawsze otrzymywałem dane dobrej jakości
- b. zawsze otrzymywałem dane, jednak jakość bądź forma tych danych była niezadowolająca 9/17
- c. spotkałem się z odmową dostarczenia danych lub odpłatnością za dane 16/17

Jakiego rodzaju danych to dotyczyło (ppkt.c.):

dane z nadleśnictw – 7 odpowiedzi

dane dotyczące kolei – 5 odpowiedzi

dane z PODGiK – 7 odpowiedzi

dane z energetyki – 2 odpowiedzi

dane drogowe – 2 odpowiedzi

dane z urzędów gmin – 7 odpowiedzi

GUS – 3 odpowiedzi

hydrografia, melioracje – 1 odpowiedź.

Komentarz:

Problem z uzyskaniem danych EGiB:

- problemy z nieodpłatnym przekazaniem danych na podstawie zgłoszenia pracy kartograficznej:
np. powiat siedlecki, m. Siedlce, m. Łódź,

- dane EGiB pozyskane w formie EWMAP wymagały dodatkowej pracy z uwagi braku formy obiektowej i błędów w rozwarstwieniu elementów liniowych i punktowych a także błędów w topologii.

Problem z uzyskaniem danych z urzędów gmin:

- pomimo obowiązku prowadzenia i aktualizacji ewidencji numeracji porządkowej nieruchomości zdarzają się gminy, które twierdzą że takich rejestrów nie posiadają (wg UG numerację prowadzi PODGiK),

- ewidencja numeracji porządkowej nieruchomości prowadzona w formie skoroszytów zapisywanych ręcznie, często nie aktualizowana (numery działek) – trudności w pozyskaniu: odmowa dostępu tłumaczona brakiem czasu lub informacjami osobowymi zawartymi w rejestrach, żądanie opłat za przygotowanie danych (ksero),

- ewidencja dróg gminnych: pomimo obowiązku prowadzenia zdarzają się gminy, które twierdzą że takich rejestrów nie posiadają. Większość gmin przekazuje tylko tabelaryczne zestawienie dróg gminnych z numerami i ogólnym opisem lokalizacyjnym (Miejscowość A – Miejscowość B) – brak mapy z lokalizacją na poziomie umożliwiającym dokładne umiejscowienie drogi,

- dane adresowe z gmin niejednokrotnie przypisane są do nazwiska właściciela nieruchomości, dlatego też Urzędy Gmin zasłaniają się ustawą o ochronie danych osobowych i odmawiają udostępnienia ich. Spotkaliśmy się też z sytuacją, kiedy należało zapłacić za dane kwotę kilkuset złotych – wartość sporządzenia ksero,

- oczekiwanie przekazania przez wykonawcę nowo opracowanych danych w zamian za udostępnienie.

Problem z uzyskaniem danych z GUS:

- odmowa bezpłatnego udostępnienia rejestru NOBC na podstawie zgłoszenia pracy kartograficznej lub umowy z zamawiającym (dane pozyskał GUGiK)

Problem z uzyskaniem danych z nadleśnictw:

- w niektórych przypadkach odmowa bezpłatnego udostępnienia numerycznej mapy leśnej na podstawie zgłoszenia pracy kartograficznej lub umowy z zamawiającym, np. Nadleśnictwo Stalowa Wola - danych nie pozyskano, częściowo uzyskano dane z tablic informacyjnych.

Problem z uzyskaniem danych z zakładów energetycznych:

- w niektórych przypadkach odmowa bezpłatnego udostępnienia danych na podstawie zgłoszenia pracy kartograficznej lub umowy z zamawiającym, - danych nie pozyskano.

- dane z gmin, zarządów dróg przychodzą z dużym opóźnieniem, są niekompletne, również błędne (dane adresowe),

- udostępnianie danych nie jest obowiązkiem organów, do których się zwracamy, więc nie widzą konieczności ich przygotowania.

Inne uwagi:

- Gminy lub firmy. od których otrzymujemy dane, często długo zwlekają z ich dostarczeniem. Dane często są w postaci trudnej do wykorzystania.

- Dużą pomocą są pisma z GUGiK wysyłane do starostów

- Niektóre PODGiK odmawiają udostępnienia danych związanych z LPIS (np. do opracowania ADOE).

- Należy postawić pytanie, czy urzędy odpowiedzialne za realizację zadań publicznych jak GUGiK czy Urzędy Marszałkowskie nie powinny obowiązkowo na starcie projektów informować odgórnie poszczególnych jednostek administracyjnych oraz instytucji o realizacji na ich obszarze zadań

publicznych, tak aby wesprzeć wykonawcę w pozyskiwaniu danych? To mogłaby być przecież standardowa procedura i tyle razy wykonawcy podnosili tę sprawę.

5. Czy Warunki Techniczne są napisane w sposób wyczerpujący?

- a. tak, nie mam problemów z uzgodnieniem interpretacji z odbierającym 1/17
- b. nie, niesprecyzowane zapisy powodują różne interpretacje różnych odbierających i różnych Wykonawców 16/17

Komentarz:

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów PKTK_A (tereny komunikacyjne) - uwaga pojawiająca się wiele razy w komentarzach:

Do momentu rozpoczęcia projektu GBDOT (X 2010) zamawiający i wykonawcy stosowali kryterium szerokości wymienione w Zasadach pozyskiwania: „Tereny komunikacyjne wydziela się **w każdym przypadku** jeżeli ich szerokość przekracza 10 m.” a dla zachowania ciągłości dopuszcza się 5 m”. Praktycznie w 95% usterki pojawiające się na etapie odbiorów prac dotyczyły braków w PKTK_A. W trakcie odbiorów obiektów GBDOT nastąpiła rewolucyjna zmiana w interpretacji PKTK_A po stronie kontrolujących. Mianowicie kontrolujący stosuje zapis pojawiający się w WT poniżej ww.: „Wydzielenie terenu komunikacyjnego jest podrzędne w stosunku do innych wydzieleni i ma charakter uzupełniający”. Tym samym wydzielenie obiektów PKTK_ odbierający ogranicza do minimum, które de facto nie jest w żaden sposób ściśle określone i pozostaje tylko i wyłącznie uznaniowe. Nie uznaje zapisu wyraźnie mówiącego: **w każdym przypadku jeżeli ich szerokość przekracza 10 m.** W tej sytuacji wykonawca aktualizujący już istniejącą bazę TBD z PKTK_A (tereny komunikacyjne) wg dotychczas obowiązujących zasad musi większość obiektów usunąć i jednocześnie poprawić pozostałe warstwy związane z PKTK_A.

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów SKJZ_L (odcinki jezdni):

Często spotykana sytuacja: odcinki dróg na terenach obiektów handlowych, zakładów produkcyjnych, instytucji publicznych, dojazdy do bloków mieszkalnych.

Raz kontrolujący nakazuje wprowadzenie wszystkich przejazdów wewnątrz takich obiektów, innym razem usuwa drogi wewnętrzne i zostawia tylko dojazd.

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów SKRP_L (ciągi ruchu pieszego):

Alejki (chodniki) wzdłuż ciągów jezdnych – odmienne interpretacje kontrolujących: raz dawać raz niepotrzebne. Brak zapisów czy dociągać do osi jezdni, czy do krawędzi, czy do terenu komunikacyjnego, i tyleż wersji przy kontroli.

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów BBBD_A (budynki):

Problemy z interpretacją kamienic: kiedy to już budynek wielorodzinny (spotykane kryteria interpracyjne: ilość rodzin, ilość pięter).

Za mały słownik wartości FUNKCJA_SZCZEGOLOWA, problem z interpretacją (m. in. poczta, leśniczówka, ...).

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów SKKL_L (koleje):

Zapis WT: „Należy zachować ciągłość obiektów klasy SKKL_L przechodzących pod budynkami”, Różne interpretacje kontrolujących: 1. pokazywać wszystkie wewnątrz budynku, 2. pokazywać tylko tory które wchodzą i wychodzą, prowadzić w budynku, a te które kończą się w budynku, ucinać przy krawędzi budynku.

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów ARAD_P (numery adresowe):

Problem: czy bezwzględnie unikalne (na głównym budynku), czy na każdym budynku w ramach działki (posesji).

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów BBSP_A (budowle sportowe):

Problem: czy na obiekcie „Stadion” przedstawiać wszystkie inne budowle sportowe (bieżnie, place sportowe, itd.)? Według kontrolującego wystarczy tylko stadion, pozostałe usunąć.

- Różne interpretacje zasad opracowania obiektów BBOG_L (ogrodzenia):

Spotykane interpretacje kontrolujących: ogrodzeń nie wprowadzamy dla posesji, ogrodzeń nie wprowadzamy przy drogach – brak lub inne zapisy w WT.

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów KUAA_A (kompleksy użytkowania terenu):

Spotykane interpretacje kontrolujących:

Posesje należy „dociągać” do osi drogi, chyba że występuje teren komunikacyjny.

Zapisy WT pośrednio wskazują inną interpretację – „Obiekty klasy „Ogrodzenie”, jeżeli są granicami posesji powinny mieć przebieg pokrywający się z odpowiednim fragmentem poligonu reprezentującego posesję”.

Brak zapisów kiedy pozyskujemy kompleksy inne (których nie wymieniono w słowniku). Kontrolujący usuwa wszystkie inne, np. kompleks sądu rejonowego, argumentując, że dajemy tylko w sytuacjach wyjątkowych, a tych WT nie określają.

Kontrolujący usuwa kompleksy osiedli mieszkaniowych, parków, argumentując brakiem nazwy – brak takich zapisów WT.

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów OIPR_L (żywopłoty, rzędy drzew):

Problem: kontrolujący zakazuje wprowadzania żywopłotów i pasów drzew na granicy obszarów zabudowy lub posesji – brak takich zapisów w WT.

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów SUEN_L (linie energetyczne):

Brak zapisów w którym miejscu zakończyć linie energetyczną dochodzącą do budynku – różne interpretacje kontrolujących: do budynku, do posesji, do ostatniego słupa.

- Inna interpretacja zasad opracowania obiektów PKZB_A (tereny zabudowane):

Zapis WT: „Teren zabudowy gęstej wyróżniamy wówczas, **jeżeli przynajmniej trzy budynki oddalone są od siebie nie więcej niż o 30 m**. Teren zabudowy gęstej wyróżniamy również wówczas, jeżeli przynajmniej trzy zagospodarowane działki budowlane (gospodarstwa) stykają się ze sobą.” Kontrolujący nie zgadza się na wydzielenie zabudowy gęstej wg kryterium budynków oddalonych o 30 m, pomimo wyraźnego zapisu WT.

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów OIKM_P (obiekty komunikacyjne):

Słup kilometrowy: zamawiający wskazał jako błąd brak umieszczenia słupów kilometrowych na osi jezdni – brak takiego zapisu w WT, równocześnie taka interpretacja jest niezgodna z zapisem WT „Wszystkie obiekty wprowadzać należy zgodnie z ich **rzeczywistym położeniem w terenie**, z zachowaniem wszelkich niezbędnych relacji topologicznych.”

- Brak precyzyjnych zasad opracowania obiektów OIOR_A (obiekty orientacyjne):

Wiaty – zamawiający wymaga usunięcia wiat na terenach stacji benzynowych – brak takich zapisów w Wytycznych Technicznych.

- Dopracowania wymaga np. funkcja budynków oraz sposób ich interpretacji, a także powiązania ich z rodzajem zabudowy.

- Bardzo często te same elementy są w różny sposób interpretowane przez odbierających, co powoduje niejednorodność opracowań w ramach różnych obiektów.

- Zmieniające się zasady realizacji/kontroli/odbioru TBD powodują, iż niemożliwym jest na etapie wyceny projektu realna ocena jakości danych źródłowych (np. ocena jakości baz do aktualizacji).

- Bardzo złą praktyką zamawiających jest stosowanie zapisów ogólnych w WT, a uszczegółowianie ich i doprecyzowanie dopiero na etapie odbioru robót. Przykład z ostatnio realizowanego projektu - zapis „inne materiały” wśród pozycji materiałów, które należy wykorzystać do opracowania - dla wykonawcy oznacza inne, dodatkowe materiały, bez żadnego wskazania na konkretnego źródła, zaś dla zamawiającego oznacza konkretnie NMT. Źródło zostaje udostępnione dopiero podczas odbioru prac. Należy dostosować do NMT sieć hydrograficzną (nawiasem mówiąc opracowaną przez poprzedniego wykonawcę). Wymaganie jest jak najbardziej zasadne, lecz winno być precyzyjnie opisane w WT, na starcie prac, tak aby wykonawca miał możliwość kalkulacji kosztów, gdyż czynność jest bardzo pracochłonna. W takich sytuacjach wykonawca często jest „przywierany do ściany”: albo wypełni dodatkowe wymaganie zamawiającego, albo grozi mu odrzucenie roboty.

- Innym przykładem jest przymusowe wykonywanie przez wykonawcę wydruków na potrzeby odbioru terenowego.. Dotąd często wymagał tego „ponad WT” GUGiK. Taka czynność nie jest jednak szacowana i kalkulowana przez wykonawcę bo nie jest zapisana w WT. Wykonanie ponad tysiąca takich wydruków, co miało miejsce na jednym z projektów, to koszt ładnych kilku tysięcy złotych.

- Problem możliwości wielointerpretacji zapisów z WT – to powszechna i znana kwestia, nie wspominając już o Wytycznych Technicznych. Przykłady są w zasadzie niepotrzebne – wystarczy prześledzić ilość pytań wykonawców do praktycznie każdego zlecenia TBD co dowodzi niezrozumiałości nieprecyzyjnych zapisów.

6. Czy odczuwasz dyskomfort z powodu zmieniających się Warunków Technicznych w czasie oraz w odniesieniu do różnych zamawiających?

- a. nie, nie stanowi to dla mnie problemu
- b. tak, utrudnia sprawną produkcję, jest przyczyną błędów 17/17
- c. tak, powoduje potrzebę zmiany technologii i/lub doszkalania 7/17

Komentarz:

- Zmiana Wytycznych w trakcie opracowania lub nowe podejście do interpretacji zapisów Wytycznych technicznych przedstawione Wykonawcom w trakcie kontroli to przede wszystkim ogromna praca jaką trzeba wykonać, żeby **już gotowy** produkt dostosować do wymagań zamawiającego. Opracowania (teoretycznie wg tych samych Wytycznych technicznych) wykonywane dla różnych zamawiających często związane są z odmiennym podejściem do pewnych zagadnień (np. tereny komunikacyjne, agregacja budynków, pozyskanie budynków z EGIB bez generalizacji kształtu i z generalizacją, adresy na jednym budynku lub na każdym itd.). Powoduje to zamieszanie wśród pracowników pozyskujących dane, którzy mają jeden dokument w postaci Wytycznych technicznych, muszą znać interpretacje każdego z zamawiających dodatkowo.

- Powoduje to zachwianie cyklu produkcyjnego, powrót celem dokonania zmian we wcześniejszym opracowaniu, i wydłuża się czas realizacji opracowania danego produktu.

- Prowadzenie kilku projektów TBD jednocześnie, o zupełnie różnych wymaganiach zamawiającego, jest bardzo uciążliwe i mało efektywne.

- Jednolitość (nadzór przez GUGiK) warunków technicznych do opracowań GBDOT – bardzo ułatwiłaby pracę

- Przykłady różnic:

- województwo A żąda zaciągania budynków EGIB bez generalizacji geometrii, województwo B żąda zaciągania budynków EGIB z poprawą geometrii pod względem generalizacji małych załamania.
- województwo A żąda pokazywania całego obszaru wody powierzchniowej przy granicy opracowania; województwo B żąda „przycięcia” wody do granicy PRG;
- województwo A żąda wpisywania do bazy liczby kondygnacji dla budynków od 3 kondygnacji (zgodnie z Wytycznymi); województwo B nakazuje wprowadzanie do bazy również kondygnacji 1 i 2.
- etc.

Efekt? W firmie realizującej 2 – 3 projekty równolegle nierzadko operator pracuje na różnych projektach. Bardzo często pomyli wymagania poszczególnych zamawiających i odczuwa „szum informacyjny”. Możliwość popełnienia błędu jest duża, a niekonsekwencja wymagań budzi niezrozumienie i irytację. A gdzie spójność opracowań w skali kraju? Czy w ramach takich samych Wytycznych można narzucać tak różnorodne wymagania?

7. Jaki wpływ na realizację prac mają zmiany Warunków Technicznych wynikające z różnych uszczegółowień, odpowiedzi na pytania?

- a. pozytywny, pozwalają na wykonanie produktu wysokiej jakości 1/17
- b. pozytywny, ale powodują dodatkowy nakład pracy 5/17
- c. Warunki Techniczne powinny być niezmiennie i możliwie wyczerpujące na początku opracowania 13/17
- d. negatywny, wymuszają zmiany przy zaawansowanej pracy 10/17
- e. bywają niezgodne z wyjściowymi warunkami 12/17

Komentarz:

- Zamawiający powinien dołożyć wszelkich starań, aby wszelkie niejasności pojawiające się po stronie Wykonawców oraz kontrolujących z WODGiK zostały wyjaśnione, zebrane i opublikowane.

- Wytyczne w wersji 1.0-uzupełnione ukazały się w roku 2008. Od tego czasu wykonano wiele obiektów i na każdym pojawiały się wątpliwości i różnice interpretacyjne. W interesie zamawiającego i wykonawców jest, aby w ustalonych odstępach czasowych publikować

wyjaśnienia do Wytycznych lub przedstawić nową wersję Wytycznych uwzględniającą doświadczenia nabyte przez ten okres.

- Odpowiedzi pozornie sprzeczne – zmiany mogą być pozytywne dla produktu lub zamawiającego, ale zawsze są negatywne dla wykonawcy (dodatkowa praca)

- Zmiany które są niezgodne z warunkami wyjściowymi powodują błędnie sporządzony kosztorys i cenę wyjściową do przetargu. Dodatkowy nakład pracy nie przewidziany do wykonania.

- Spóźnione odpowiedzi na pytania wielokrotnie skutkowały znaczącymi zmianami w bazie przy dużym zaawansowaniu prac – a nawet powtórzeniem pracy.

- Wyciąg z Wytycznych TBD, na podstawie których należy realizować projekt: „Przebieg granic powinien zostać uspojniony z przebiegiem innych obiektów (np. rzek, dróg) z zachowaniem odpowiednich relacji przestrzennych”. Odstąpienie od współliniowości granic do dróg i cieków przez zamawiającego w końcowym etapie realizacji projektu spowodowało dużo dodatkowej pracy.

- Poniżej zapis z warunków technicznych

Nie należy generalizować kształtu budynków wnoszonych na podstawie baz eqib. Usunąć małe budynki niemieszkalne, o charakterze nietrwałym, położone w bliskim sąsiedztwie innych zabudowań (np. w obrębie zagród i posesji), gdy powierzchnia tych budynków jest mniejsza niż 40 m². Nie pozyskuje się altan i małych budynków na obszarze ogródków działkowych. Nie pozyskuje się również baraków roboczych na placach budowlanych oraz szop bez ścian w zagrodach. Budynki, które mają taką samą funkcję ogólną i szczegółową, wspólne boki oraz gdy powierzchnia każdego z tych budynków jest mniejsza niż 40 m², należy zagregować (dotyczy to np. garaży, przybudówek, ganków).

i uszczegółowienie od zamawiającego:

Należy usunąć pozyskane z EGIB różnego rodzaju przybudówki, tarasy, wejścia do klatek schodowych (stanowiące oddzielny obiekt powierzchniowy) przylegające do budynków mieszkalnych jedno- i wielorodzinnych.

- Zawsze jestem za bieżącą współpracą z zamawiającym mającą na celu doprecyzowanie wątpliwości, bo jak wiadomo zdarzają się sytuacje w rzeczywistości, których nikt nie przewidzi. Jednakże żadne objaśnienia zamawiającego nie powinno powodować zwiększonego nakładu pracy, ponad to, co można było szacować na podstawie SIWZ!

8. Czy zadawałeś pytania mające wyjaśnić zapisy Warunków Technicznych?

a. tak 14/17

b. nie 3/17

c. oszacuj w jakim terminie otrzymałeś odpowiedzi na pytania:

ok 1-2 tygodni, na dwa zadane pytania w XI 2010 nie ma odpowiedzi do tej pory, miesiąc (2 odp.), ok. 2 tygodni (4 odp.), 2-3 tygodnie (3 odp.), 1-2 miesiące (2 odp.), w trakcie rozmów telefonicznych

- Zdarza się często, że wyjaśnienia – interpretacje wydawane są pod koniec roboty lub wręcz w trakcie odbiorów.

- Odpowiedzi niezmiernie rzadko spływają po 1 czy 2 dniach (a takie byłoby oczekiwanie Wykonawcy – wiadomo produkcją), najczęściej jest to okres około dwutygodniowy, ale zdarzyło mi się otrzymać odpowiedź z GUGiKu po dwu miesiącach.... na kilka dni przed odbiorem.

- Pytania bez odpowiedzi:

1. W odpowiedziach na pytania numer 2, 5, 15, a także w odniesieniu do Warunków technicznych, zauważyć można niekonsekwencje w traktowaniu danych ewidencyjnych. Odpowiedź na pytanie 2 sugeruje, że dane pozyskane z ewidencji powinny zostać zgeneralizowane, tak aby minimalna odległość między werteksami nie była **mniejsza niż 2m**. Jednocześnie odpowiedź na pytanie 5 wskazuje, że w danych pozyskanych z ewidencji nie należy usuwać nadmiarowych werteksów, co potwierdza zapis w Warunkach technicznych pkt. VII.6. jest zapis „Nie należy generalizować kształtu budynków wnoszonych na podstawie baz EGIB” (pozostaną werteksy w odległościach mniejszych niż 2m). Odpowiedź na pytanie 15 słusznie wskazuje, że należy wstawić na warstwach administracyjnych dodatkowe werteksy, tak aby zachowane zostały relacje

topologiczne z pozostałymi obiektami liniowymi i powierzchniowymi. Niestety pociąga to za sobą konsekwencje w postaci dodatkowej liczby werteksów, a tym samym powoduje, że spełnienie warunku o minimalnej odległości między werteksami (2m) będzie praktycznie niemożliwe do realizacji. Czy w tej sytuacji dopuszczalne będzie przejście danych z EGiB i PRG bez generalizacji z uzupełnieniem werteksów w celu 'zachowania' topologii (pozostaną werteksy w odległościach mniejszych niż 2m)?

2. W odniesieniu do odpowiedzi na pytanie 10: Kalki i wykazy nazw nie są przedmiotem opracowania – są materiałem źródłowym wykorzystywanym w opracowaniu bazy danych. Czy po zakończeniu prac zamawiający wymaga przekazania materiałów źródłowych (kalki terenowe, atrybutowe, kalki i wykazy nazw, rejestry gmin, pliki źródłowe baz ewidencyjnych itd.), czy przekazujemy tylko bazy TOPO?

3. Czy przekazujemy do CODGiK, a jeśli tak, to co i w jakiej formie, w przypadku kiedy brak jest materiałów analogowych z aktualizacji terenowej, a prace terenowe wykonano mobilnymi urządzeniami rejestrującymi (Tablet PC, palmtop)?

Napisz przykładowe pytania najważniejsze z Twojego punktu widzenia:

- Jak generalizować i czy generalizować dane z PRG, w celu zachowania odległości pomiędzy werteksami nie mniejszych niż 2 m? Do tej pory nie mamy odpowiedzi od zamawiającego – wykonujemy bazę zgodnie z ustaleniami wewnątrz Konsorcjum.

- Proszę o sprecyzowanie zapisu Warunków technicznych:

„Pkt. VI.8 dane dotyczące warstwy granic gmin (ADGM_A) należy przejąć z PRG (...).

Czy taki zapis oznacza, że geometrii pozyskanej z PRG nie należy modyfikować w celu uspoźnienia z innymi obiektami (np. drogą, ciekami)?

Jednocześnie w Warunkach Technicznych istnieje zapis pkt. I.2 Przedmiot zamówienia należy wykonać zgodnie z „Wytycznymi technicznymi BAZA DANYCH TOPOGRAFICZNYCH (TBD)”, Wersja 1.0 - uzupełniona, a wg zapisów tam zawartych: Przebieg granic powinien zostać uspoźniony z przebiegiem innych obiektów (np. rzek, dróg) z zachowaniem odpowiednich relacji przestrzennych.

- Warunki Techniczne, pkt. VII.7 "Dla obiektów klasy BBBB_A należy pozyskać identyfikator budynku IDB z bazy EGiB... jako wartość atrybutu ID_EGiB należy wprowadzić identyfikator budynku EGiB – wartość atrybutu IDB z klasy G5BUD".

Czy w przypadku braku klasy G5BUD w pozyskanych danych z PODGiK i jednocześnie braku identyfikatorów budynków w formacie zgodnym z G5 (atrybutów IDB) wykonawca powinien pozyskać identyfikatory budynków w formacie, w jakim gromadzone są w bazach PODGiK np. (EWMAPA)?

- Czy kompleksy KUAA należy przedstawiać do osi drogi, czy do miejsca w którym pas drogi faktycznie się kończy?

Odp Z1: Uprzejmie informujemy, że przedstawiając kompleksy użytkowania terenu należy stosować zapisy Wytycznych technicznych „Granice kompleksów wprowadza się w sposób przybliżony na podstawie interpretacji terenowej w oparciu o przede wszystkim **ogrodzenia**”.

Uwaga Z2: Powiększyć kompleksy do drogi.

- Jaką Aplikacją R należy skontrolować budynki w ujęciu warstwowym opracowane zgodnie z warunkami technicznymi w schemacie 1.36, jeżeli na stronie internetowej udostępnionej przez GUGiK funkcjonuje tylko dla pełnego TBD?

Odpowiedź: Kontrolę należy wykonywać tylko najnowszą (aktualną) wersją Aplikacji R – obecnie w wersji 1.0.0.29. O zakresie kontroli mówi szablon kontroli.

- Współliniowość granicy ADMS z obiektami liniowymi. W Wytycznych Technicznych należy uspoźnić granice ADMS z obiektami liniowymi, natomiast interpretacja zamawiających jest różna.

- Pytanie dotyczące linii energetycznych niskiego napięcia dla terenów zurbanizowanych – sposób przedstawienia (praktyka – instrukcje)

- Czy na posesji, gdzie występują np. budynki mieszkalne lub na obszarze KUAA_A gdzie jest budynek szkoły, internat, biblioteka, punkt ARAD_P powinien być zdublowany na każdy z tych budynków, czy też wystarczy jeden adres na głównym budynku w obrębie danego KUAA_A?

- Czy w przypadku dużych rozbieżności i zmian między bazami z wcześniejszych opracowań i wykonanych na różnych schematach aplikacyjnych istnieje możliwość wydłużenia terminu wykonania prac.

- Sprawa topologii: z jaką tolerancją w metrach należy badać topologię? Nikt nigdzie nie zapisał tej tolerancji, nie licząc zapisu o wymaganiu minimum 2 m pomiędzy sąsiednimi werteksami w nowych Wytycznych.

- Sprawa topologii: które zależności i pomiędzy którymi klasami są bezwzględnie wymagane a które do pominięcia? (np. kompleksy użytkowania wchodzą w relacje topologiczne z pozostałymi klasami czy nie? wg wytycznych nie ma takiego wymogu, a co zamawiający to inna interpretacja

- Sprawa prezentacji obiektów na granicy opracowania: poza budynkiem problemem są mosty, wody powierzchniowe – co zamawiający to inna interpretacja

- Sprawa współkształtności granic z obiektami liniowymi, powierzchniowymi – obecne wymagania zamawiających o braku tej współkształtności są niezgodne z Wytycznymi.

- Sprawa generalizacji lub nie załamania dla budynków EGiB – co zamawiający, to inne wymagania. Brak generalizacji jest niezgodny z Wytycznymi a jej wykonywanie to ingerencja w obiekt źródłowy, która prowadzi, de facto, do czasami pełnego przeredagowania geometrii obiektu.

- Pytania dotyczące agregacji budynków o tych samych funkcjach, gdyż były różne wymagania w WODGiK i CODGiK, dotyczące pozyskiwania rurociągów, nawet tych na terenach zakładów, wszystkich linii telefonicznych.

- Prosimy wyraźnie określić, dla których dróg publicznych należy tworzyć tereny pod drogami kołowymi (PKTK_A).

- Pytanie (o wydłużenie terminu) bardzo istotne, ponieważ nie można przewidzieć ilości zmian i pełnego nakładu pracy oraz opieszałości instytucji posiadających dane potrzebne do prawidłowego opracowania zakresu prac. Odpowiedź zamawiającego przeważnie negatywna – skutek: niepełne dane.

- W przypadku zdublowania adresów jak i postawienia ARAD_P na budynku wiodącym aplikacja „O” wskazuje błędy, kontrola jest pracochłonna. Każdy zamawiający (GUGiK, UM) stosuje inne rozwiązania, w związku z czym opracowania są niejednorodne.

Niestety zdarza się, że zamawiający nie udziela wyjaśnień wprost, a jedynie przytacza (powiela) znane już zapisy WT, które są właśnie przyczyną pytania.

- Czasami nie otrzymujemy odpowiedzi zamawiającego.

- Podstawowa bolączka, z jaką zmagają się Wykonawcy zadający pytania zamawiającemu to konieczność zastanawiania się, co zamawiający miał na myśli udzielając odpowiedzi. Inaczej mówiąc udzielane odpowiedzi są niejednoznaczne i często niezrozumiałe, co powoduje, że problem zamiast być rozwiązany, częstokroć staje się jeszcze bardziej zagmatwany.

- Pytanie dotyczące agregowania budynków z EGiB, ponieważ warunki wydają się jednoznaczne, a odpowiedzi na pytania zamiast uszczegółowienia wprowadzają chaos, np:

Warunki techniczne VII.6.:

Nie należy generalizować kształtu budynków wnoszonych na podstawie baz EGiB. Usunąć małe budynki niemieszkalne, o charakterze nietrwałym, położone w bliskim sąsiedztwie innych zabudowań (np. w obrębie zagród i posesji), gdy powierzchnia tych budynków jest mniejsza niż 40 m². Nie pozyskuje się również baraków roboczych na placach budowlanych oraz szop bez ścian w zagrodach. Budynki, które mają taką samą funkcję ogólną i szczegółową, wspólne boki oraz gdy powierzchnia każdego z tych budynków jest mniejsza niż 40 m², należy zagregować (dotyczy to np. garaży, przybudówek, ganków).

Odpowiedź zamawiającego:

Pozyskane z EGiB, stykające się ze sobą bloki budynków użyteczności publicznej, posiadające tę samą funkcję, adres i stanowiące jeden obiekt np. obiekt szkoły, należy ze sobą połączyć i przypisać im jeden punkt adresowy. Wyjątek stanowią bloki budynków o dużych dysproporcjach w liczbie kondygnacji i powierzchni.....

9. Czy odpowiedzi zamawiających rozstrzygają zaistniałe wątpliwości?

- tak 3/17
- czasami 15/17
- nie

napisz przykładowe odpowiedzi najważniejsze/kontrowersyjne z Twojego punktu widzenia (nie tylko te wynikające z Twoich pytań)

Wskazówki i odpowiedzi zamawiającego:

- „Nie należy przedstawiać wiat nad dystrybutorami paliwa w obrębie stacji benzynowych” – brak takiego zapisu w Wytocznych technicznych.

- Czy alejki, ścieżki dociągamy do drogi, terenu komunikacyjnego, czy mogą pozostać wiszące? Mamy przykład alejki na cmentarzu, która dochodzi tylko do ogrodzenia.

Odp. Z1: Wiszących(takich, które z niczym się nie stykają) nie robimy. Dociągamy do PKTK lub osi drogi.

Uwaga Z1 (inny obiekt): Usunąć alejki przechodzące do drogi i biegnące granicą terenu komunikacyjnego.

- Czy kompleksy KUAA należy przedstawiać do osi drogi, czy do miejsca w którym pas drogi faktycznie się kończy?

Odp Z1: Uprzejmie informujemy, że przedstawiając kompleksy użytkowania terenu należy stosować zapisy Wytocznych Technicznych „Granice kompleksów wprowadza się w sposób przybliżony na podstawie interpretacji terenowej w oparciu o przede wszystkim **ogrodzenia.**”

Uwaga Z2: Powiększyć kompleksy do drogi.

- Przy kontroli zamawiający stwierdził, że granice administracyjne należy przejąć z PRG bez uspoźnienia geometrii z obiektami liniowymi, pomimo, iż nie zawarł takiego zapisu w Warunkach technicznych. Wykonawcy dokonali uspoźnienia granic na całym obiekcie. W wyniku uzgodnień wewnętrzne granice zostały uspoźnione a granica zewnętrzna musiała zostać poprawiona do geometrii PRG.

- Należy wykonać zgodnie z wytycznymi technicznymi

- Nie należy pozyskiwać do BDOT dróg w fazie projektowania lub wstępnych prac gdy w terenie ich przebieg nie jest wyraźnie widoczny, wystarczy wydzielić w klasie PKNT_A.

Wobec sytuacji, gdy inwestycje drogowe zmieniają się dynamicznie i z informacji gmin i powiatów wynika, że inwestycja jest realizowana, dlaczego nie przedstawić głównych dróg? PKNT_A nie zawsze jest opracowywane.

- W ramach odbiorów terenowych interpretacje warunków technicznych w konkretnych sytuacjach terenowych są często uznaniowe, mocno dyskusyjne.

- Zbyt dużo ich było, aby się nimi zajmować, i tak decydujące stanowisko miał zamawiający

- Tereny komunikacyjne, atrybut przelotowość (różne interpretacje).

- Powtarzające się wątpliwości kiedy wprowadzać kompleks osiedla.

- Zmieniające się zdanie na temat linii energetycznych – dokąd je prowadzić/gdzie zakończyć.

2) czy granice gmin i miejscowości można przejąć wprost z ewidencji, jak uczynił to Realizator TBD, czy jednak jak mówią Wytyczne „ Przebieg granic powinien zostać uspoźniony z przebiegiem innych obiektów (np. rzek, dróg)?

Uprzejmie informujemy, że odpowiedź na zagadnienie poruszone ww. pytaniu została skierowana do wszystkich Wykonawców TBD przy piśmie GW4.2/741-7/09 w dniu 4 września 2009 r. w następującym brzmieniu: „ Uprzejmie informujemy, że materiałem źródłowym do przedstawienia zasięgów granic gmin ADGM_A jest Państwowy Rejestr Granic (CODGiK). Jeżeli rozbieżności w przebiegu granic pozyskanych z PRG oraz granic pochodzących

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Z odpowiedzi na pytanie nadal nie wynika czy granice gmin i miejscowości można przyjąć wprost z ewidencji, czy należy uspoźnić z innymi obiektami (drogi i cieki), jak to jest napisane w Wytocznych Technicznych.

- Historia jednego pytania i odpowiedzi:

Zapis w Warunkach technicznych: „Opracować obiekty klasy ADMS_A na podstawie granic obrębów ewidencyjnych oraz danych dostępnych we właściwych urzędach miast i gmin, zachowując współliniowość granic gmin, obrębów i miejscowości.”

PYTANIE: Jak się ma powyższy zapis (współliniowość granic gmin, obrębów i miejscowości) do zasad TBD? Zgodnie z nimi granice obrębów nie ulegają przekształceniu, zaś granice miejscowości (i gmin) mają być uwspółkształtnione z obiektami liniowymi i powierzchniowymi a więc mają być przereferowane?

ODPOWIEDŹ: Zgodnie z pkt. .... Warunków Technicznych wykonawca ma w zakresie prac opracować obiekty klasy ADMS_A na podstawie granic obrębów ewidencyjnych oraz danych dostępnych we właściwych urzędach miast i gmin, zachowując współliniowość granic gmin, obrębów i miejscowości.

- Jeśli udzielenie odpowiedzi do zadanego do treści Warunków Technicznych pytania ma polegać na „przeczytaniu” tej treści przez odpowiadającego....to chyba nie o to chodzi. Jeśli miał tu wątpliwości co do wielokrotnie „wałkowanego” problemu współkształtności granic opisanej w Wytycznych Technicznych - to należało w kilku prostych słowach wytłumaczyć i rozwiązać wątpliwości, a nie cytować WT.

- Najbardziej kontrowersyjną sprawą jest interpretacja zapisów dotyczących PKTK, zalecenie usunięcia 95% terenów komunikacyjnych z opracowań istniejących, wykonanych według tych samych Warunków Technicznych, odebranych i przyjętych do zasobu. Zalecenie to wykracza poza przewidzianą w opracowaniu aktualizację, gdyż zasięgi pozostają niezmiennie od czasu ich pozyskania

.....Zaleca się wydzielenie terenów komunikacyjnych o szerokości od 5 m w sytuacjach, jeżeli wokół drogi lub kolei występuje wyraźna granica innego obiektu należącego do grupy klas „Pokrycie terenu”, np. lasu, sadu, zabudowy (nie należy sztucznie fałszować dobrze widocznej na ortofotomapie granicy np. lasu poprzez „dociąganie” jej do osi drogi). Obiekty powierzchniowe reprezentujące tereny leśne, łąki itp. można „dociągać” do osi drogi tylko w przypadku, gdy ze względu na kryteria nie wydzielono terenu komunikacyjnego.

- W raportach z kontroli pojawiły się uwagi dotyczące terenów komunikacyjnych. Zapisy w WT dotyczące obiektu są niejednorodne. Wykonawca za główne kryterium wydzielenia przyjmował minimalną szerokość a po kontroli kameralnej musieliśmy ograniczyć tereny komunikacyjne do dróg głównych z wyraźnym pasem drogowym.

10. Czy dostosowanie linii technologicznej do zmieniających się wymagań Klienta (nowe WT, nowe schematy ....) spowodowało problemy merytoryczne?

- a. tak, wysokie 1/17
- b. tak, średnie 15/17
- c. tak, niskie 1/17
- d. nie

Komentarz:

- Należało przeanalizować oba schematy (1.37 i 2.0.2) pod kątem zmian (w odróżnieniu od poprzednio wprowadzanych zmian schematu w wersji 1.x, zamawiający nie opublikował dokumentu z różnicami w schematach. Dodatkowo należało dostosować do wykrytych zmian linię technologiczną oraz przedstawić różnice operatorom.

- Tylko w zakresie zapoznania się z nowymi WT, schematami

- Zmiany w słownikach lub zmieniony charakter danych (np. identyfikator dla ADMS w schemacie 1 – Sym z GUS na PRNG w schemacie 2) powodują problemy w czasie łączenia 2 różnych obiektów na różnych schematach i późniejsze ich przekonwertowanie na schemat istniejący wymaga dużego nakładu pracy. Problem ten pojawia się również w czasie wykorzystania zapisów z tabeli ADMS z innymi tabelami (np. ARAD_P, SKJZ_P itp.).

- Każde dostosowanie technologiczne sprawia pewne problemy. Bywają większe i mniejsze problemy. Natomiast byłoby dobrze, gdyby zamawiający umiał dostarczyć dla swoich często niespotykanych wymagań dostosowane szablony kontroli, tak aby narzucić Wykonawcy na starcie prac określone kryteria jakościowe.

- Pytanie do jednego z ostatnich projektów: jakim szablonem kontroli sprawdzić opracowanie, które ma dane zapisane zgodnie z wymogami zamawiającego w części w schemacie 1.36, a w części w schemacie 2.0.2? Dodatkowo zamawiający dołożył do wykonania zupełnie niestandardowe tabele opracowane poza strukturą TBD?

- Pojawiają się sytuacje gdy zapisy w warunkach technicznych są niezgodne ze schematami kontroli. Analiza danych wykonanych według różnych WT jest bardzo utrudniona.

11. Czy dostosowanie linii technologicznej do zmieniających się wymagań Klienta spowodowało dodatkowy nakład finansowy (wykonanie nowych lub zmiana używanych aplikacji, dodatkowe produkty dla konkretnych zamawiających)?

- a. tak, wysokie 3/17
- b. tak, średnie 13/17
- c. tak, niskie 1/17
- d. nie

Komentarz:

- Zmiana schematu spowodowała konieczność wykonania nowego modułu do eksportu/importu oraz do kontroli danych według nowego szablonu. Spowodowało to dodatkowe koszty wynikające z pozyskania nowego narzędzia, a także wymagało oddelegowania osoby do testowania nowych narzędzi.

- Przekazywanie opracowania dodatkowo w innych formatach.

- Zmiana schematu 1 na schemat 2 spowodowała duże nakłady na dostosowanie linii technologicznej (zmiana oprogramowania, procedur kontroli, resymbolizacji kartograficznej itp.). Również dokładanie nowych atrybutów przez zamawiającego (Urzędy Marszałkowskie), który bazuje na wytycznych TBD, powoduje problemy z modyfikacjami szablonu i kontroli przez aplikacje udostępnione przez CODGiK (brak walidacji, błędne raporty z aplikacji SKBDT-R lub O)

- Zakupienie oprogramowania i aplikacji generującej dane zgodne z nowym schematem.

- Trudno udzielić jednoznacznej odpowiedzi. O ile dostosowanie będzie jednostkowe, dla jednego projektu, to koszty są zawsze wysokie. O ile takie dostosowanie posłuży dla kilku, kilkunastu projektów, to oczywiście koszty się rozkładają.

- Dodatkowe produkty dla zamawiającego stanowią dodatkowe koszty dla wykonawcy.

12. Czy dane wielkoskalowe (EGiB) w celu wykorzystania w BDOT powinny:

- a. zostać skopiowane i nazwane obiektami BDOT, w wyniku czego budujemy bazę niejednorodną, niezgodną z modelem BDOT 0,5/17 (0,5 wynika z propozycji wariantu pośredniego między a i b.)
- b. być wykorzystane świadomie i przekształcone do wymagań BDOT w celu zapewnienia jednorodności i zgodności z modelem BDOT 11,5/17 (0,5 wynika z propozycji wariantu pośredniego między a i b.)
- c. być wykorzystywane jedynie dla wybranych baz, które przejdą pozytywną weryfikację, wskazanych przez zamawiającego 6/17
- d. pozostać nie wykorzystywane do czasu uporządkowania tych danych na poziomie powiatu 5/17

Komentarz:

- Pozyskiwanie danych wprost z baz o wyższej dokładności powoduje tylko i wyłącznie ich redundancję.

- Nigdy te same dane w dwóch bazach nie będą identyczne: raz z uwagi na dokładność zapisu danych w EGiB, PRG i TBD, dwa przez związki z innymi obiektami które nie występują w obu bazach (w TBD np. werteksy na ADGM_A (gminy) w miejscu przecięcia z drogami), trzy dane źródłowe EGiB są aktualizowane na bieżąco, a w przypadku wykonania modernizacji zmianie geometrii ulega duża część obiektów już w tej bazie istniejących, tym samym aktualizacji wymagają również dane istniejące już w TBD pozyskane z EGiB. W przypadku budynków przejętych z EGiB w TBD otrzymujemy obiekty zgeneralizowane tylko w zakresie minimalnej powierzchni, bez generalizacji kształtu. Tym samym uzyskujemy obiekty nie spełniające wymogów kartograficznych dla skali 1:10000. Dodatkowo zamawiający wymaga wybiórczej agregacji niektórych budynków pomimo faktycznych różnic np. wysokości, liczby kondygnacji czy funkcji użytkowej obiektu (szkoły: budynek dydaktyczny, sala gimnastyczna, szatnie itd.).

- Wg naszych doświadczeń dane EGiB powinny zostać najpierw uporządkowane i ujednolicone, a następnie wykorzystane świadomie do wymagań BDOT
- Żadna z powyższych odpowiedzi nie jest dobrym rozwiązaniem ze względu na objętość tego opracowania, wskazalibyśmy wariant pośredni pomiędzy a i b.
- Dane EGiB powinny być wykorzystane świadomie i przekształcone do wymagań BDOT (poddawane kontroli terenowej). Stan ich dokładności i jakości danych na dziś pozostawia wiele do życzenia, a procedury kontrolne BDOT są bardzo szczegółowe i wymaga to potężnego nakładu pracy (poprawa topologii, agregacja itp.).
- Udostępnione dane powinny mieć metadane pomocne przy ocenie ich przydatności do TBD lub dane do wykorzystania powinny być jednostkowo wskazane przez zamawiającego. PODGiK nie zawsze wie, jakie dane posiada.

- Byłoby warto korzystać z tych danych, ale tylko wówczas, gdy na poziomie powiatu ich jakość będzie zadowalająca, a dostępność bezproblemowa. Błędy, niekompletność, niespójność tych danych, nie wspominając już o różnorodności formatów, na dziś praktycznie je dyskwalifikują. Z drugiej zaś strony, przy założeniu, że EGiB byłby już OK, to bezwzględnie powinna następować GENERALIZACJA tych danych referencyjnych. Źródło wielkoskalowe nie może zasilać wprost bazy danych średnioskalowych topograficznych. Tylko tutaj rodzi się pytanie: jaki jest cel zaciągania EGiB, jeśli podlegałby on redakcji, czy nie prościej opracować dane poprzez wektoryzację z ortu?

13. Czy miałeś problemy z wykorzystaniem EGiB?

- nie, dane zawsze były dobrej jakości
- tak, drobne 3/17
- tak, dane często były niskiej jakości (brak SWDE, tylko wersja graficzna, liczne błędy geometryczne i topologiczne, dane nieaktualne) 16/17

Komentarz:

- W większości przypadków otrzymywałem dane w postaci plików EWMAPA. Dane w postaci graficznej (linie i teksty), nie obiektowej SWDE (poprawna geometria + baza danych). Dane wymagały poprawy topologii, a także operacji topologicznych tworzących obiekty zdadne do celów TBD. Często dane były niekompletne (na obszarze obrębu tylko niektóre budynki).

- Różne formaty danych, dane niekompletne, samo SWDE nie niesie ze sobą wszystkich potrzebnych danych (SWDE-graficzne). Często pobieramy bazy źródłowe np. GeoInfo.

- Często dane graficzne EGiB to tylko poszczególne odcinki, brak topologii oraz zaobiektywania elementów a także liczne błędy utrudniają wykorzystanie tych danych.

- Prawie zawsze nieaktualne, bardzo często z błędami.

- Większość baz EGiB posiadało niską jakość. Powoduje to potężny nakład pracy i w pewnych przypadkach raportowanie błędów, które narzuca zleceniodawca, mija się z celem, ponieważ nikt tego w starostwach nie poprawia, a wykonawcy narzucony jest dodatkowy zakres prac.

- Często brak jest danych EGiB (numerycznych/obektowych) dla obszarów wiejskich, często dane są tak niskiej jakości, że nie można ich wykorzystać w ogóle lub nie można wykorzystać ich bez uprzedniej edycji – duży nakład pracy.

- Nie miałem problemu z pozyskaniem danych. Problem był związany z niskiej jakości danymi.

- Zdecydowanie należy potwierdzić bałagan i niską jakość danych EGiB. Niektóre zupełnie nie nadają się do wykorzystania. Czasami obrabiając te dane i doprowadzając je do elementarnego porządku, zastanawiamy się czy takie właśnie czynności są przedmiotem zamówienia na TBD?

- Analiza danych SWDE (o ile można było je uzyskać) zmusza do stwierdzenia, że dane ewidencyjne budynków są bardzo niejednorodne i zadziwiająca jest odpowiedź zamawiającego, że nie można było tego przewidzieć na etapie opracowania specyfikacji i Warunków Technicznych.

14. Czy dane z PRG w celu wykorzystania w BDOT powinny:

- zostać skopiowane i nazwane obiektami BDOT w wyniku czego budujemy bazę niejednorodną, nie zgodną z modelem BDOT 3/17
- zostać wykorzystane w celu weryfikacji granic 8/17

- c. być pozyskane i przekształcone, uszeregowane z obiektami BDOT w celu zapewnienia właściwej topologii i zgodności z modelem BDOT 10/17

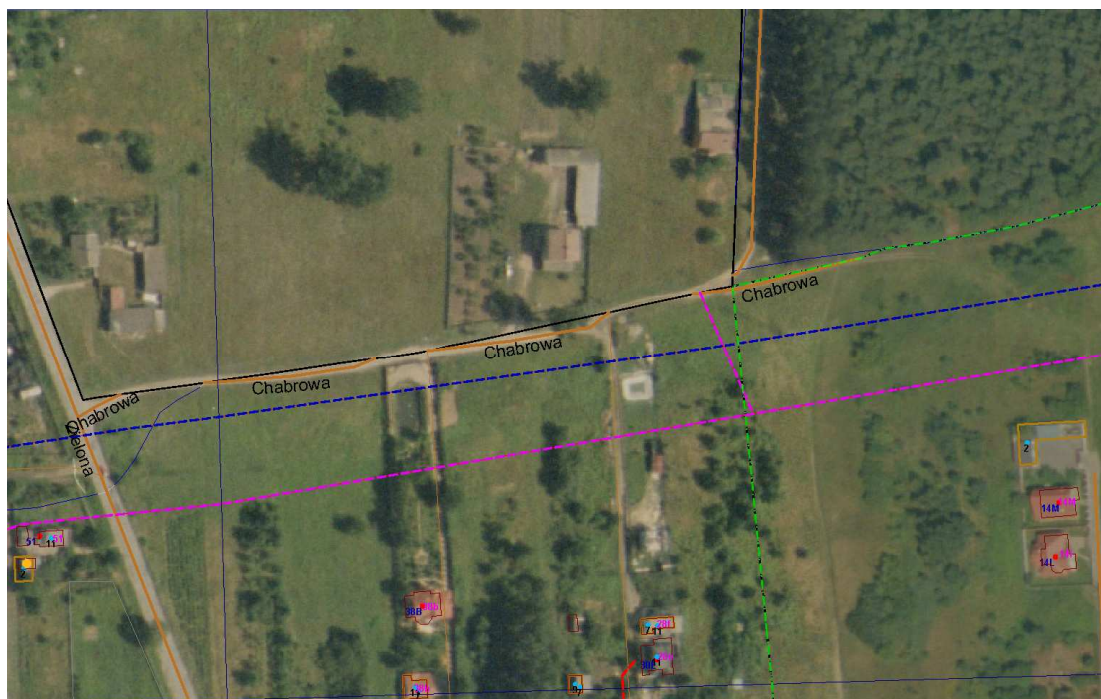
Komentarz:

- Pozyskanie danych wprost z PRG powoduje w przypadku obiektów liniowych (drogi, cieki, itp.) problemy topologiczne (granice przecinają obiekty liniowe). Rzeka, która w terenie stanowi granicę, w bazie TBD jest pocięta przez granicę pozyskaną z PRG. W przypadku dróg gminnych, droga, która jest zarządzana przez jedną gminę, w bazie TBD zostaje geometrycznie pocięta danymi z PRG (raz w jednej, raz w drugiej gminie).

- W wielu przypadkach dane PRG różnią się w znaczny sposób od danych ewidencyjnych pozyskanych z PODGiK, nie są to nawet wyniki generalizacji załamów.

- Niedługo nastąpi wymiana PRG. Ile warta będzie praca włożona w uszeregowanie (dotychczasowe)? Jeszcze bardziej zostaną „poszatkowane” dane przestrzenne już „pocięte” do poprzedniej wersji PRG.

- Brak uszeregowania granic gmin z sieciami dróg i cieków prowadzi do sytuacji, przykład której jest pokazany na poniższym zrzucie, gdzie ulica Chabrowa jest przedstawiona kawałkami ze względu na dopasowanie przebiegu osi drogi do obrazu ORTO. W danym przypadku mogła zaistnieć sytuacja, kiedy przebieg tej ulicy mógłby okazać się całkowicie poza granicą miasta pozyskaną z PRG.

- Dane PRG są tworzone na podstawie danych ewidencyjnych, czyli stanu prawnego gruntów z dokładnością mapy zasadniczej. Źródło wielkoskalowe nie może zasilać wprost bazy danych średnioskalowych topograficznych, bo nie o taką informację w tej bazie chodzi. Uszeregowanie danych PRG z obiektami TBD umożliwia analizy i kwerendowanie do tej bazy, ale przede wszystkim jest procesem generalizacji danych, którego oczekujemy po wykorzystaniu źródeł o większej dokładności.

- Dane z PRG powinny stanowić bazę referencyjną, pokazując rzeczywisty przebieg granic. Jako element BDOT powinny zostać przekształcone i uszeregowane topologicznie z pozostałymi obiektami bazy - inna dokładność położenia elementów dla tej skali opracowań, generalizacja załamów, minimalne odległości itd.

Należy to robić ze szczególną ostrożnością, aby nie powodować błędów np. związanych z zaliczeniem budynków do innych miejscowości.

Komentarz do „powinny być skopiowane” (ppkt. a):

- Owszem, niezgodna z modelem, ale zgodna z założeniami prowadzonej Bazy TERYT, w której każdy punkt załamowy jest wykonany na podstawie pomiarów i operatu dla niego sporządzonego i przebieg granic jest zgodny z granicami ewidencyjnymi działek.

- Baza niejednorodna z modelem TBD, ale jednorodna we wszystkich opracowaniach –
uspójnianie granic zgodnie z modelem TBD wiąże się z różnymi interpretacjami, z czym i jak
uspójniać.

**15. Czy widzisz trudności z narzucaniem przez zamawiającego technologii wykonania
(kolejność opracowania, tworzenia dokumentacji papierowej itd.)?**

- a. nie, jestem zadowolony, i tak wykonywałbym w ten sposób pracę 3/17
- b. tak, nie mogę wprowadzić ułatwień prac, wprowadzić nowoczesnych rozwiązań technicznych,
ponoszę dodatkowy nakład pracy i kosztów dla przygotowania pośrednich produktów,...10/17
- c. tak, powinien być oceniany tylko efekt końcowy 11/17

Komentarz:

- Ocenie powinien podlegać produkt końcowy, a wszelkie dane pośrednie wykonawca powinien
przekazywać jako pomocnicze, których forma nie podlega ocenie.

- Opracowanie kalek atrybutowych, nazewniczych jest dość pracochłonne, a ich ewentualne
wykorzystanie np. podczas kontroli terenowej i kameralnej – sporadyczne.

- Nadmierna ilość dokumentacji w formie analogowej.

- Technologia wykonania powinna pozostać w gestii Wykonawcy, materiały które mają być
przekazane do Zasobu powinny być zminimalizowane. Wykonawca i tak posiada dowody na
podstawie czego wykonał dany produkt, i przechowuje je u siebie.

- Ad a – dla baz tworzonych, Ad b – dla baz aktualizowanych (mobilne urządzenia do aktualizacji
danych).

- Metody i techniki pracy powinny pozostać do decyzji Wykonawcy. Kwestionujemy zarówno
zakres prac, np. wstępną wektoryzację jak i konieczność opracowywania wszelkiego rodzaju
kalek, które są produktami pośrednimi a nie przedmiotem zamówienia. Dziś mamy rejestr PRNG
i jego aktualizację w trakcie opracowania TBD, a kalki nazewnicze i wykazy nazw to już relikty. Dziś
mamy bazę danych z atrybutami obiektów, a zapisywanie tych atrybutów na kalkach, i to w
określonej konwencji, to nikomu niepotrzebne materiały. Tak, powinien być oceniany tylko efekt
końcowy.

- Tworzenie dokumentacji papierowej powinno służyć wykonawcy do właściwego wykonania
produktu końcowego. Nie powinno ono podlegać kontroli zamawiającego oraz stanowić
dodatkowego produktu.

- Szczegółowa kontrola materiałów powstałych podczas aktualizacji terenowej – bywa że
kameralista wprowadza atrybuty na podstawie informacji opisowej pozyskanej w terenie
i dokonuje pewnej generalizacji pod kątem wpisów do bazy (np. funkcja ogólna budynku
i uzupełnia o informację dodatkową).

**16. Twoim zdaniem pozyskiwanie jakich obiektów wymaga zbyt dużego nakładu pracy
w stosunku do wartości, jaką prezentują w bazie (np. linie napięciowe, telefoniczne,
posesje...)**

- Szczegółowość pozyskiwania linii niskiego napięcia jest zbyt duża dla bazy TBD, a ich wartość
merytoryczna w porównaniu z danymi GESUT jest znikoma.

- Linie telefoniczne obecnie prowadzone są kablem podziemnym. Odcinki na słupach
(pozyskiwane w TBD) są likwidowane i w praktyce występują bardzo rzadko, jako odcinki wiszące.

- Tereny komunikacyjne przy obecnym podejściu kontrolujących są obiektem wysoce
subiektywnym, interpretacja zapisów Wytucznych Technicznych jest niejasna, z tegoż powodu nie
odzwierciedla faktycznej sytuacji w terenie. Jeżeli wykorzystujemy dane EGIB dla innych warstw
to dla spójności bazy należałoby również skorzystać z tych danych dla celów wykonania terenów
komunikacyjnych. Działki drogowe nadają się do tego idealnie. Wyznaczają faktyczną granicę
pomiędzy terenem przynależnym drodze a pozostałymi obiektami pokrycia terenu. Dla celów
generalizacji wystarczy wyznaczyć dodatkowy parametr szerokości. W ten sposób otrzymamy
faktyczne tereny związane z drogami i jednocześnie uzyskamy jednolitość opracowań bazy TBD.

- Obręby ewidencyjne – powielanie kilka razy tych samych danych: to samo mamy w bazie EGIB,
i na podstawie obrębów tworzymy obszary miejscowości – praktycznie ta sama geometria.

- Linii energetycznych w zabudowie
- „uzbrojenie terenu”
- Linie niskiego napięcia, linie telefoniczne, rodzaj zabudowy (wystarczyłyby warstwa kompleksy użytkowania terenu np. do pow. 1500 m²).
- Na pewno nie wnosi niczego do bazy danych pozyskanie każdego jednego odcinka linii LNN na terenie miast.
- Linie niskiego napięcia, telefoniczne, ogrodzenia
- Linie NN i telefoniczne w zabudowie, rozróżnienie pokryć terenu w wersji karto na biało.
- Zbieranie szczegółowych danych odnośnie KUAA
- W ramach BDOT powinny zniknąć obiekty typu linia telefoniczna (mała wartość orientacyjna w terenie, jak i jej wykorzystanie z bazy danych, oraz linie niskiego napięcia w terenach zabudowanych (bardzo duży nakład pracy – robiona jest w zasadzie inwentaryzacja linii niskiego napięcia).
- Posesje, przysiółki (dowolna/subiektywna interpretacja zasięgu), funkcje budynków (można byłoby skorzystać/ujednoczyć z danymi z EGiB).
- Do bardzo pracochłonnych obiektów zaliczyć należy posesje. Wydaje się, że istniejące w terenie ogrodzenia określają jedynie właściwy zasięg posesji, a pozostałe zasięgi posesji są dość „uznaniowe”.
- Tereny komunikacyjne, roślinność trawiasta, grunty orne, kompleksy użytkowania terenu (KUAA).
- Linie telefoniczne, posesje, ogrodzenia, tereny komunikacyjne.
- Inny temat to sprawa rozbieżności, których tworzy/generuje się setki tysięcy. Ogromny nakład pracy i pytanie czy ktokolwiek kiedykolwiek wykorzysta te dane? Czy znajdują się pieniądze w starostwach i gminach na poprawę tysięcy błędów we własnych rejestrach?
- Linie telefoniczne, krzaki, rozróżnianie terenów rolniczych oraz uprawy na gruncie oraz tereny trawiaste.
- Mokradła, linie NN, telefoniczne, pojedyncze posesje, nasypy, wykopy. Obiekty typu OIMO, OISI (bardzo często zasięg jest usterkowany, a na orto, oraz w terenie w zależności od pory roku jest trudny do jednoznacznej interpretacji), pojedyncze posesje są raczej ozdobnikiem niż treścią merytoryczną. Nie wspominając o tzw. Raportach Rozbieżności, które są pracochłonne, a które prawdopodobnie nikomu nie są potrzebne (o czym świadczy fakt niewykorzystywania ich w kolejnych opracowaniach - np. BDOT nie wykorzystuje raportów z GEOPORTALu, co jest istotne, np. w przypadku punktów adresowych, źródła itp., gdzie przy kontroli terenowej znowu wykazuje się rozbieżności z terenem, a jest to źródło najmniej istotne).
- Linie energetyczne niskiego napięcia i linie telefoniczne w obszarach gęstej zabudowy.

17. Jakie obiekty powinny być pozyskiwane z większą szczegółowością, jakich obiektów i mechanizmów brak w bazie?

- Zamiast zapisywać informacje o instytucjach mieszczących się w budynku (czasami kilka w jednym budynku), należałoby się zastanowić nad punktową reprezentacją obiektów użyteczności publicznej.
- Brak takich.
- Pokrycie terenu.
- Trudno ocenić w przypadku braku informacji o praktycznym wykorzystaniu opracowania (za wyjątkiem warstwy budynków i punktów adresowych).
- Istniejące w terenie stare fundamenty, zaniechane budowy na etapie fundamentów, są orientacyjnym elementem topograficznym, który należałoby pozyskiwać. Można by również rozważyć bardziej szczegółowe pozyskanie ogrodzeń (baz rozgraniczeń na trwałe i nietrwałe), które jednoznacznie by określały zasięg posesji.
- Szczegółowość obiektów bazy jest wystarczająca.
Może brakuje mechanizmu „historii obiektów”. Na pewno brakuje unikatowego, jednolitego w skali kraju systemu identyfikacji obiektów. Dodatkowo, w kontekście dyrektywy powodziowej,

zasiliłabym bazę TBD obiektami z informacjami istotnymi z tego punktu widzenia, jak np. tereny zalewowe.

- Szczegółowość pozyskiwania obiektów jest właściwa.

- Duże braki w schemacie, słownikach funkcji szczegółowej budynków które często występują w terenie.

18. Co sądzisz o aplikacji „O”?

- a. jest bardzo pomocna, zawiera wszystkie elementy do prawidłowej weryfikacji. Raporty są przejrzyste
- b. jest pomocna, jednak wymaga bardzo dużo interpretacji 11/17
- c. jest pomocna, jednak ze względu na listowanie dużej liczby pseudobłądów nie może być głównym weryfikatorem danych 10/17
- d. bywa pomocna, jednak brak jednoznacznych reguł co do interpretacji błędów, a interpretacja raportów jest bardzo pracochłonna 9/17
- e. wymaga poprawy, dostosowania szablonu kontroli do konkretnych projektów i koniecznie zapamiętywania dla kolejnych iteracji raz dokonanych interpretacji 11/17
- f. jako narzędzie odbierającego raport powinien zawierać jedynie faktyczne błędy produktu 7/17

Komentarz:

- Należałoby określić procedury kontroli i rolę, jaką w nich odgrywa Aplikacja O. Jeżeli Aplikacja O jest narzędziem kontrolującego, to kontrolujący powinien interpretować zdarzenia, jakie Aplikacja O sygnalizuje „do interpretacji” i listować Wykonawcy tylko błędne zdarzenia. Zachowanie w pamięci już wykonywanych kontroli i wyjaśnień zdarzeń do interpretacji jest niezbędne dla sprawnego wykonywania kolejnych iteracji kontrolnych.

- Każdy wykonawca TBD powinien mieć dostęp do aplikacji O. Obligatoryjnie powinno się przekazywać raport z „O” tak jak jest to z „R”.

- Jest pomocna w celu uniknięcia potencjalnych błędów, określa również jednolitość interpretacji zjawisk i prawidłowy zapis do bazy. Niestety, nie powinna być decydującą o stwierdzeniu, czy dane nadają się do przyjęcia do Zasobu. Ewentualne błędy negatywne powinny być tematem rozmów wykonawcy ze zleceniodawcą celem uzgodnienia wspólnego zdania.

- Generowana ilość błędów wynika często z niejednoznaczności zapisów „Wytycznych”.

- Aplikacja „O” nie zastąpi kontroli merytorycznej produktu, ale powinna być tak skonstruowana, aby zminimalizować i ograniczyć zdarzenia do interpretacji. Jest konieczna, ale niewystarczająca. Najbardziej dokuczliwy jest brak klarownych wymagań i oczekiwań zamawiającego. Co zlecenie, co projekt, to pojawiają się nowe życzenia zamawiających, nowe ważne dla nich aspekty, na które do tej pory nie zwracano uwagi lub preferowano odmienny sposób interpretacji. Doświadczenie okazuje się zgubne. W zasadzie na starcie projektu wykonawca musi zadać serię pytań, aby wydobyć od bieżącego Zleceniodawcy jego spojrzenie na TBD. A to chyba nie tak powinno być.

19. Czy generujesz raporty z aplikacji „O” w swojej firmie

- a. tak 11/17
- b. nie 6/17

Komentarz:

- Aby mieć świadomość, jakie niezgodności pojawiają się w czasie kontroli u zamawiającego.

- To pytanie obnaża tylko sytuację w sprawie aplikacji „O”. Czyli są firmy w Polsce, które posiadają tę aplikację, i te, które jej nie mają. Przecież poprawność danych w zakresie aplikacji „O” leży w interesie zamawiającego. Czemu nie jest powszechnie dostępna?

- Aplikacja O nie jest udostępniana przez GUGiK.

20. Czy BDOT ma klarowne, jednoznaczne procedury kontroli i warunki odbioru?

- a. tak, znam procedury i rozumiem warunki odbioru, zawsze zgadzałem się z komisją
- b. w zależności od komisji odbioru są różne formy i warunki kontroli 15/17

- c. nie są mi znane szczegółowe procedury kontroli, a w szczególności warunki przyjęcia/nieprzyjęcia prac (liczby i rodzaje błędów dyskwalifikujące obiekt, itd.) 10/17
- d. uważam, że kontrola jest zbyt subiektywna 8/17

Komentarz:

- Brak jasnych zasad opracowania TBD (niejasności Wytycznych technicznych) powoduje, że często na odbiorze okazuje się, że kontrolujący inaczej zinterpretował zapisy WT i należy produkt poprawić. Zdarzają się sytuacje, w ramach jednej kontroli od dwóch kontrolujących otrzymujemy uwagi dotyczące tego samego miejsca, wzajemnie się wykluczające.

- Często na odbiorach kolejnych opracowań inny zamawiający tę samą sytuację widzi inaczej niż na poprzednim obiekcie (np. tereny komunikacyjne, alejka/droga, zakończenie linii energetycznych).

- Wytyczne techniczne określają „Przebieg granic powinien zostać uspołniony z przebiegiem innych obiektów (np. rzek, dróg) z zachowaniem odpowiednich relacji przestrzennych. Część obiektów wykonywanych jest bez zachowania tego warunku (na podstawie zapisu w Warunkach Technicznych do SIWZ - przejąć geometrię z PRG bez modyfikacji), a część zamawiających stosuje cytowany zapis.

- Duże rozbieżności w komisjach tworzonych z reprezentantów WODGiK-ów.

- Rozumiem procedury kontroli i warunki odbioru, ale nie zawsze się z nimi zgadzam. Wykonawca powinien wcześniej otrzymać wyniki kontroli, aby mógł się do nich odnieść i móc obronić niektóre kwestie w czasie podpisania protokołu odbioru.

- Czemu nie są precyzyjnie określone kryteria przyjęcia opracowania, konieczne wymagania, nie tylko w sensie ilościowym, ale też jakościowym?

Jaka jest definicja usterki, błędu czy wady produktu?

Czy uwagi zamawiającego w stosunku do produktu mające swoje źródło w różnej interpretacji Wytycznych czy Warunków – dyskwalifikują produkt?

Jaka ilość błędów i jakiej klasy jest podstawą do odrzucenia pracy?

Czy zamawiający ma świadomość, że nie istnieją opracowania kartograficzne/GIS pozbawione błędów?

Czy zamawiający ma prawo po przyjęciu do zasobu tworzyć nowe szablony kontroli i nakazywać wykonawcy weryfikację danych wg nowych wymagań?

Czy trzy lata rękopisami na takie opracowania (dezaktualizujące się w takim czasie) to nie jest zbyt długo?

- Wielokrotnie dosyłane pojedyncze uwagi od różnych kontrolerów – często sprzecznych, np. „brak kominów”, następna uwaga (ten sam zrzut ekranowy) „nie przedstawiamy kominów na budynkach”;

„wydzielić halę sportową przy szkole – jedna kondygnacja, zmienić funkcję szczegółową, uwagę zastosować na całym obiekcie”, następna uwaga „z budynków szkół nie wydzielamy sal gimnastycznych”;

to samo wskazanie przysłało po raz drugi przez inną osobę kontrolującą, pomimo że usterka została już usunięta – zamawiający nie kontroluje uwag przesyłanych Wykonawcy

Problematyczne są również uwagi wynikające z porównywania opracowania z nieaktualną ortofotomapą – bez patrzenia na materiały terenowe, potwierdzające poprawność wykonania.

Takie podejście świadczy o braku poszanowania pracy własnej osób kontrolujących oraz pracy wykonawcy, który musi każde wskazanie ponownie sprawdzić i odpisać że sytuacja jest zgodna z terenem.

- Brak informacji zwrotnej, że kontrole obiektu, etapu zostały zakończone – co powoduje wielokrotne kontrole po wprowadzeniu uwag i kolejne eksporty.

21. Czy zdarzyło Ci się na odbiorze dowiedzieć o czymś nowym, co miało znaczenia dla jakości produktu?

- a. tak 11/17
- b. nie 6/17

Komentarz:

- Ale zdarzyło się kilkakrotnie dowiedzieć o innym podejściu, którego zastosowanie (poprawa) nie miało praktycznie znaczenia dla jakości produktu, a wymagało dużego nakładu pracy.

Przykład:

tereny komunikacyjne – ich poprawa jest skomplikowana z uwagi na związki z innymi obiektami, a efekt mało istotny.

posesje – poprawa zasięgów do drogi zamiast do ogrodzeń – poprawa uciążliwa a efekt nieistotny dla użytkownika bazy.

słupy kilometrażowe – nasunięcie na osie jezdni – nieuzasadnione w WT, efekt mało istotny z punktu widzenia jakości produktu.

- Kontrola opracowania „innymi aplikacjami”, a w jej konsekwencji tzw. ostrzeżenia i błędy nie wykazywane przez aplikację R i O

- Zmiana interpretacji graficznej prezentacji obiektów KUMN02 - posesje w stosunku do danych podlegających aktualizacji – dzielenie obszarów zespołów posesji na pojedyncze posesje.

- Raczej pojawiają się różnice zdań w interpretacji zapisów warunków technicznych i przedstawiania niektórych obiektów.

- Do bazy nie powinny być wprowadzane miejscowości niezabudowane. Według najnowszych warunków należy je traktować jako rozbieżność do weryfikacji z PRNG. Wydaje się, że historyczne osady, które funkcjonują w świadomości miejscowej ludności, mimo, iż nie mają zabudowy, powinny jednak znaleźć swoją reprezentację w bazie.

- Dobry przykład z ostatnich odbiorów prac w GUGiKu - całkiem nowe podejście do interpretacji terenów komunikacyjnych. Wniwecz poszły stare opracowania i praktykowane oraz akceptowane dotąd podejście do tej klasy obiektów. Również dobry przykład, opisany już w komentarzu nr 5 – sprawa wykorzystania NMT.

- Także ciekawy przykład sprzed kilku lat, kiedy zamawiający żądając w Warunkach Technicznych opracowania zgodnego z nowym wówczas schematem aplikacyjnym 2.0 (wymagało to przekonfigurowania, czyli określonego nakładu pracy), na krótki czas przed odbiorem wymusił na wykonawcy opracowanie...jednak w starym schemacie 1.36!

- Na odbiorze zdarza się, że wykonawca dowiaduje się o tym, że należało zrobić coś innego. Wynika to z innej interpretacji instrukcji lub warunków technicznych.

22. Co sądzisz o projektach pn. aktualizacja BDOT?

- a. bardzo dobrze przygotowane, aktualizacja powinna tak wyglądać
- b. aktualizacja nie może dotyczyć poprawy geometrii obiektów, które nie zmieniły się w czasie 7/17
- c. należy stworzyć urzędowy NMT do produkcji ortofotomap w celu uniknięcia przesunięć treści na kolejnych ortofotomapach 11/17
- d. w związku z brakiem systemu zarządzania BDOT proces aktualizacji nie jest właściwy (brak zachowania historii obiektu, pierwotnych ID, ...) 5/17
- e. aktualizacja w obecnej formie wymaga podobnej pracochłonności i nakładów finansowych jak budowa BDOT 15/17
- f. oszacuj, jaki % obiektów bazy, podczas jej aktualizacji, wymagał zmiany:

Średnia odpowiedź to ok. 70% - warstwy wykonane w ramach Geoportal 2 wymagały mniejszej zmiany ze względu na datę wykonania i często wykorzystywanie tych samych ortofotomap, dla pozostałych obiektów zmiany były bardzo duże.

Komentarz:

- Magiczne słowo aktualizacja tylko zamawiającemu sugeruje mniejszy nakład pracy. Wykonawca wie, że i tak odpowiada za całość produktu i musi go praktycznie opracować na nowo. Aktualizacja to bieg z przeszkodami. Opracowanie to po prostu bieg. Poprawianie starych błędów i złych interpretacji jest dużo bardziej pracochłonne niż opracowanie produktu od nowa. Przykład: Tegoroczna aktualizacja i niezawiniona przez Wykonawców konieczność ogromnej generalizacji terenów komunikacyjnych. Leci geometria i cała topologia i całe pokrycie terenu, nie wspominając o kompleksach użytkowania - trzeba łączyć i przerabiać.

23. Napisz, co innego jest istotne z Twojego punktu widzenia

- Jednym z elementów kontroli Aplikacji O są kontrole bliskich werteksów. Wytyczne Techniczne określają, że werteksy nie powinny znajdować się bliżej niż 2 m. Po pierwsze przy takim założeniu nie ma możliwości dokładnego przedstawienia np. łuków dróg, po drugie przy obecnych zapisach Warunków technicznych, gdzie dokładność geometryczna obiektów określona jest jako dwukrotna wartość piksela ortofotomapy (dla najnowszych ortofotomap piksel to od 10 cm do 50 cm) zapis ten jest nieaktualny, po trzecie ilość werteksów nie ma zupełnie wpływu na jakość produktu a tylko i wyłącznie może nieznacznie zwiększyć objętość bazy (ok. 10-15%), co przy obecnie dostępnych dyskach nie ma kompletnie znaczenia. Dlatego należałoby usunąć wzmiankowany zapis z Wytycznych technicznych i szablonów kontroli.

- Terminy realizacji prac są bardzo krótkie. Negatywnie wpływa to na jakość prac.

- Istotne jest doprowadzenie do jednolitego schematu kontroli opracowania przez zamawiającego i podanie aplikacji, którymi opracowanie będzie sprawdzane.

- Opracowanie **praktycznej** ścieżki aktualizacji danymi z zasobu z innych opracowań (wielkoskalowe – EGİB).

- Nie pomoże zachowywanie oryginalnych ID i identyfikacja obiektów na podstawie zachowanych identyfikatorów, jeżeli w bazach zasilających nie będą ustalone jednolite zasady nadawania, usuwania, modyfikacji identyfikatorów w zależności od modyfikacji tych obiektów w bazach źródłowych...

- Zbyt napięte harmonogramy na wykonanie aktualizacji, czasem wykonanie od podstaw pełnego TBD, kiedy pobieramy z odpowiednich instytucji wszystkie potrzebne dane (opieszalność instytucji).

- Aktualizacja wykonywana w tak szybkim czasie powinna się wyłącznie skupić na dokonaniu migracji poszczególnych opracowań warstwowych lub opracowań wcześniej wykonanych i tylko to poddane powinno być kontroli terenowej na nowej ortofotomapie. Jednak z punktu widzenia zamawiającego wykonujemy od podstaw pełną weryfikację wszystkich danych, pobieranie ich i doprowadzenie do pełnej zgodności z obowiązującym schematem i sytuacją terenową.

Nadmienić pragnę, iż proces aktualizacji jest bardziej pracochłonny niż nowe opracowanie, czego do swej wiadomości nie dopuszcza zamawiający. Z innej branży budowlanej łatwo oszacować, iż koszty i czas remontu budynku są większe niż wybudowanie tegoż budynku od nowa. Bardzo dobrą praktyką byłoby, aby zamawiający stworzył zespół ekspercki i dokonał aktualizacji małego obiektu np. 4 arkuszy (w kroju 1:10 000), oraz aby ten sam obiekt wykonał od podstaw z wykorzystaniem materiałów z instytucji (gminy, zarządy dróg, PODGiK itp.) z największym naciskiem na czas i mniejszym na koszty, celem porównania Swojej oceny z oceną Wykonawców.

- Najważniejsza jest jednoznaczność warunków technicznych, ich wysoka szczegółowość, jednoznaczność odpowiedzi na pytania do zamawiającego.

- Realizacja prac na ORTO sprzed 4-5 lat, brak aktualnej ortofotomapy. Kameralna kontrola przez zamawiającego z wykorzystaniem takich portali internetowych jak Zumi i Google, ze względu na podkład z 2009, a nie 2007 roku, jaki był przekazany dla realizatora prac. Sugerowanie się przez zamawiającego danymi pozyskanymi w Internecie o potrzebie zmiany funkcji budynku, co nie zawsze jest adekwatne do rzeczywistości w terenie.

- Zmiana zasięgu warstwy PKWO, ze względu na to, iż zdjęcie lotnicze zostało wykonane przy innych stanach wód powierzchniowych (niskich, bądź wysokich).

- Ważne jest, aby edukować użytkowników, do czego i jak można wykorzystać BDOT.

- Zastanawiające, że po blisko 10 latach istnienia TBD tak wielu spraw nie udało się wyjaśnić i uregulować. Rozporządzenie w sprawie TBD ukaże się pewnie, jak produkt będzie ukończony, i być może od razu trzeba będzie ruszać z jego dostosowaniem do aktualnych przepisów. Taka polska rzeczywistość.

- Zaokrąglanie współrzędnych przy eksporcie do GML powoduje problemy przy uzgadnianiu styków opracowania z sąsiednimi.

- Potrzeba jednolitego standardu, ponieważ Wytyczne i Warunki Techniczne nie są spójne i często dowolnie interpretowane, w zależności od odbierającego. Wyjaśnienia i uszczegółowienia zamawiającego powinny być dobrze przemyślane i raz podjęte decyzje pozostawać niezmiennie. Wszelkie informacje winny być również przekazywane wszystkim wykonawcom i najlepiej przed rozpoczęciem prac lub na samym początku, a nie po znacznym zaawansowaniu prac.

24. Co Ci się najbardziej podoba w BDOT?

- Budowa produktu o dużym potencjale informacyjnym dla społeczeństwa.
- Jeden schemat GML dla całości opracowania.
- Powołana komisja, która odpowiada na pytania.
- Możliwość planowania prac – przewidywalność wykonania opracowania
- To, że nareszcie można korzystać z nowego produktu na większych obszarach (powiat, gmina, województwo). Zaczyna wypierać analogową mapę topograficzną.
- Dobrze zorganizowany sposób przedstawienia zjawisk i obiektów topograficznych oddających w pełni charakter terenu.
- Wykorzystanie baz istniejących: PRG, EGiB, RDLP, PRNG. Opracowanie w obszarach granic administracyjnych.
- Większość wcześniej realizowanych projektów TBD była bardzo okrojona, natomiast aktualna wersja zawiera bardzo dużo informacji topograficznych i ewidencyjnych stanowiących duży zasób GIS. Umożliwia również pełniejsze analizy przestrzenne, które mogą być przydatne poszczególnym służbom.
- Najbardziej podoba mi się to, że jest szansa, iż za kilka lat będziemy mieli pełne pokrycie BDOT.
- Lubię tę robotę.....
- Najważniejsze, że ta baza po prostu powstaje. Mam nadzieję, że produkt będzie kompletny, spójny i uporządkowany jakościowo. Mam nadzieję, że pokryje jednorodnie cały kraj, tak jak kiedyś niezawodne do dzisiaj „10” w układzie 1965. A potem już tylko systematyczna aktualizacja produktu, no i jego wersja KARTO jako wyjście z TOPO. Ważny do podkreślenia jest uniwersalny format produktu oraz jego referencyjny charakter.
- Podobają mi się pierwsze oznaki ze strony zamawiających bardziej elastycznego podejścia do sprawy materiałów analogowych jako produktów pośrednich. One kiedyś przecież muszą odejść.
- Podoba mi się rzetelna kontrola produktu, byle jedną miarą obejmowała całe wykonawstwo i by wreszcie w zasobie znalazły się wartościowe dane.
- Możliwość udoskonalania procesu produkcji i włączenie do linii produkcyjnej nowych rozwiązań technicznych. Możliwość dokładnego poznania charakterystyki opracowywanego terenu.
- Kompleksowa informacja o obiektach zgromadzona w jednej bazie

25. Co Ci się najbardziej nie podoba w BDOT?

- Brak sztywnych zasad opracowania. Duża subiektywność w kontrolach zamawiających.
- Opracowania „warstwowe” w różnych schematach
- Pobieranie budynków z EGiB
- Zbyt krótkie terminy realizacji prac
- Aktualizacja do nowego „orta”, a dokładnie przesuwanie istniejących elementów na nową ortofotomapę
- Brak jednoznacznej interpretacji BDOT przez różne komisje odbioru
- Praca żmudna i pracochłonna, w szczególności gdy jest wiele niejasności i duże możliwości interpretacji warunków technicznych.
- Utrata danych gromadzonych w EGiB (np. budynki i ich atrybuty).
- Tworzenie klas powielających zniekształcone dane związane z PRG – ADGM, ADOE).
- Zasady udostępniania danych z zasobu WODGiK, a raczej brak jasnych zasad, rozporządzenie w/s opłat jest nieprzystające do realiów, a usilne interpretacje ODGiK rozporządzenia w/s opłat są w efekcie nieprzewidywalne i niespójne.
- Zbyt duża szczegółowość zbierania danych i szeroki zakres słowników które można „spłaszczyć”; nie spowodowałyby to obniżenia wiadomości o terenie i danych pozyskiwanych z innych baz (np. x_zródło danych - PODGiK, EGiB, Mz – pytanie, co jest innego w PODGiK niż tylko Mapa zasadnicza, EGiB) itp.

- *Brak jednorodnego stanowiska w sprawie przejmowania elementów baz wielkoskalowych np. budynki – usuwać przybudówki, ale pozostawić snapy, na dalszym etapie generuje to problemy z zachowaniem zasady odległości 2 m pomiędzy snapami np. na warstwach KU i PK; ADMS przejąć geometrię z ADOE, ale usunąć blisko leżące snapy. I wspomniany już wcześniej brak aktualnej dobrej jakości ortofotomapy, co skutkuje niestety niższą jakością pozyskanych danych.*
- *Tworzenie tysięcy rekordów raportów rozbieżności dotyczących budynków, punktów adresowych. Nie wydaje się, aby one były pomocne urzędom administracji publicznej.*
- *Brak informacji i zaplanowanej strategii działania związanej z dalszymi pracami nad TBD. Nie wiadomo, czy i w jaki sposób w przyszłości będzie prowadzona aktualizacja TBD.*
- *Nie podobają mi się niskie ceny budżetowe na to opracowanie, kompletnie nie uwzględniające wysokich kosztów wykonania i wymagań zamawiających.*
- *Nie podoba mi się proces planowania zamówień na TBD, z uwagi na wydawanie publicznych pieniędzy. Wersje warstwowe (sieci, adresówka), a potem „aktualizacje” spowodowały serię następujących po sobie bezpośrednio opracowań w zakresie kolejnych elementów, a więc wielokrotność prac terenowych. Czy nas na to stać?*
- *Nie podobają mi się procedury przetargowe ogłaszane nie z początkiem roku i przeprowadzanie ich tak, że start zadań jest zawsze w drugiej połowie roku, zaś tradycyjnie prace terenowe przypadają w okresie zimy.*
- *Nie podoba mi się brak długookresowych zamówień: dwu, trzyletnich, co dałoby nieco komfortu wykonawcom w planowaniu produkcji i jakąś stabilizację, a zamawiającym oszczędziłoby ciągnących się postępowań przetargowych i pozwoliłoby wypracować ustalone metody współpracy z wykonawcą na nieco dłuższy okres.*
- *Nie podoba mi się wieczny wyścig z czasem na tej robocie, aby zdążyć z terminami, a to przecież zawsze odbija się na jakości prac. Czasami wszystko staje na głowie. Wykonawca ma 2 miesiące na wykonanie, zamawiający 2 miesiące na kontrolę. Procedura przetargowa trwa 7 miesięcy, pierwszy etap ma 2 miesiące.*
- *Nie podoba mi się BDOT, GBDOT. Podoba mi się tradycyjne TBD, bo o takim produkcie wszyscy mówimy i myślimy.*
- *Prace terenowe bardzo często trzeba wykonywać w okresach zimowych. Powoduje to znaczące utrudnienie prac, wzrost kosztów ich wykonania i obniżenie jakości produktu końcowego. Brak jednorodności warunków technicznych dla BDOT.*
- *Niespójna szczegółowość różnych obiektów, pozyskiwanych z różnych źródeł.*
- *Zbyt duża ilość atrybutów zbędnych przy niektórych obiektach.*
- *Krótkie terminy na realizację projektów, np. dla opracowania bazy budynków dla Geoportal 2 warmińsko-mazurskie termin wynosił 4 miesiące (podzielony jeszcze na etapy).*

26. Czy chcesz aby Twoje dane były anonimowe (znane tylko autorom opracowania)?

- a. tak 11/15 (2 ankietujących nic nie zaznaczyło)
- b. nie 4/15

Zbiornicze wyniki ankiety posłużą do opracowania przygotowywanego na VII Sympozjum „Krakowskie Spotkania z INSPIRE”, Kraków, 12-14 maja 2011 r.